

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 06
Інституту соціальної та політичної психології Національної академії
педагогічних наук України про присудження ступеня доктора філософії
Коробці Іллі Миколайовичу

Здобувач ступеня доктора філософії – **Коробка Ілля Миколайович**, 1997 року народження, громадянин України. Освіта вища: закінчив у 2020 році Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова за спеціальністю – 053 «Психологія» (освітньо-наукова програма «Соціальна психологія та психотерапія»), здобув ступінь вищої освіти – магістр, професійну кваліфікацію – викладач психології закладу вищої освіти, психолог-дослідник. Виконав акредитовану освітньо-наукову програму 22190 Доктор філософії з психології (053 Психологія).

З вересня 2020 року є аспірантом Інституту соціальної та політичної психології НАПН України денної форми навчання за кошти внутрішньовідомчого бюджету.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 06, утворена наказом директора Інституту соціальної та політичної психології №16/осн. від 05 листопада 2024 р. на підставі рішення Вченої ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, м. Київ (протокол № 11/24 від 31 жовтня 2024 р.), у складі:

Голова Ради: Довгань Наталія Олександрівна, доктор психологічних наук, завідувач відділу психології політико-правових відносин Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

Рецензент: Позняк Світлана Іванівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

Офіційний опонент: Ковальчук Зоряна Ярославівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної психології Інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ

Офіційний опонент: Коструба Наталія Сергіївна, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної та клінічної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки

Офіційний опонент: Володарська Наталія Дмитрівна, кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України,

на засіданні 27 грудня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки **Коробці Іллі Миколайовичу** на підставі публічного захисту дисертації «Толерантність до невизначеності як психологічний ресурс суб'єктивного благополуччя молоді» за спеціальністю 053 – Психологія.

Дисертацію виконано в Інституті соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України, м. Київ.

Науковий керівник: Кочубейник Ольга Миколаївна, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник відділу психології політико-правових відносин Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація Коробки Іллі Миколайовича «Толерантність до невизначеності як психологічний ресурс суб'єктивного благополуччя молоді» є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке виконано за актуальною темою з використанням адекватних методів дослідження, містить науково обґрунтовані теоретичні і практичні результати та відповідає вимогам п.6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Дисертація виконана українською мовою.

Здобувач має 9 одноосібних наукових праць за темою дисертації, із них – 3 статті у наукових фахових виданнях затверджених МОН України, що входять до міжнародних наукометричних баз (Index Copernicus), 1 стаття у міжнародному науковому виданні, яке входить до Організації економічного співробітництва і розвитку та Європейського Союзу, включеного до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus; 5 праць, що належать до матеріалів та тез конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях, затверджених МОН України:

1. Коробка, І. М. (2022). Суб'єктивне благополуччя: теоретичні інтерпретації, чинники й ресурси підтримання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки*. 2, 85-93. (Index Copernicus). DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2022-2-12>
<http://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/article/view/1275>

2. Коробка, І. М. (2022). Ресурсність толерантності до невизначеності у підтриманні суб'єктивного благополуччя: теоретичні розвідки. *Габітус*, 41. 245-250. (Index Copernicus). <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2022.41.43>
http://habitus.od.ua/journals/2022/41-2022/41_2022.pdf

3. Korobka, I. M. (2024). Tolerance/intolerance to uncertainty and subjective well-being of student youth: empirical interpretations. «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 8 (36), 1504-1517. (Index Copernicus) DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-8\(36\);
https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-8\(36\)-1504-1517](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-8(36);https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-8(36)-1504-1517)

Статті у міжнародних наукових виданнях, які входять до Організації економічного співробітництва і розвитку та Європейського Союзу:

4. Коробка, Ілля (2023). Особливості впливу толерантності/інтолерантності до невизначеності на суб'єктивне благополуччя студентської молоді. *Věda a perspektivy*, 10 (29). 230-246. (Index Copernicus). [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10\(29\)-230-246](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10(29)-230-246); [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10\(29\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10(29))

Кількість обсяг та зміст друкованих праць відповідають вимогам пунктів 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради.

Позняк Світлана Іванівна – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник відділу психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. В першому розділі дисертації автор зазначає, що в якості психологічних ресурсів дослідниками розглядаються самоефективність, когерентність, життестійкість та ін. На нашу думку, варто було б більш розгорнуто представити їх специфіку як ресурсів благополуччя.

2. Вважаємо, що виклад кількісної інформації у підрозділах, де наведено зокрема результати ступеню вираженості різних показників, виграв би від того, якби їх представили візуально в вигляді діаграм.

3. Практична значущість роботи могла б зрости завдяки деталізації запропонованих дисертантом практичних рекомендацій щодо актуалізації ресурсності толерантності до невизначеності в підтриманні психологічного благополуччя студентської молоді.

Ковальчук Зоряна Ярославівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної психології Інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. В теоретичній частині роботи автор звертається до аналізу підходів до розуміння благополуччя – гедоністичного й евдемонічного (с. 34-37). На нашу

думку, представлення їх специфіки та відмінностей між ними варто було б подати більш розгорнуто, зокрема з позицій сучасних досліджень.

2. В емпіричній частині роботи представлено детальний аналіз отриманих емпіричних результатів, водночас їх подання варто було б доповнити графічними ілюстраціями, скажімо у випадку коли подається аналіз досліджуваних показників за ступенем вираженості (с. 106-107), чи відмінностей між різними групами за середніми показниками прояву толерантності та інтолерантності до невизначеності (с. 120-122).

3. В третій частині роботи автор на основі отриманих результатів надає рекомендації щодо організації інтерактивної групової та індивідуальної роботи зі студентською молоддю з усвідомлення та активізації ресурсності толерантності до невизначеності у підтриманні суб'єктивного благополуччя, однак при наданні цих рекомендацій варто було б враховувати й отримані за результатами дослідження відмінності, скажімо за напрямом фахової підготовки (с. 148) чи курсом навчання (с. 145).

4. В добре структурованому тексті роботи все ж зустрічаються орфографічні та пунктуаційні помилки, зрідка мають місце технічні огріхи оформлення.

Коструба Наталія Сергіївна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної та клінічної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Дисертант визначає поняття «благополуччя» як «переживання людиною позитивності свого існування, передаючи різні специфікації цього стану через такі категорії як суб'єктивне благополуччя, емоційне благополуччя, щастя, психологічне благополуччя як найбільш узагальнені та такі, що включають низку чинників, які детермінують повноцінний психологічно здоровий стан особистості». Автор не робить акцент на категорії соціального благополуччя як важливій складовій загального благополуччя особистості як інтегральної структури у своєму авторському визначенні. Проте, науковці часто описуючи зміст благополуччя вказують саме на соціальну складову. До прикладу К. Кіз, виокремлює соціальне, психологічне та гедонічне благополуччя (Keyes, 1998; 2002). Навіть введено в науковий обіг поняття «суб'єктивного соціального благополуччя» (Данильченко, 2016). Це питання особливо цікаво відображається у контексті емпіричних результатів дисертанта при факторному аналізі (сторінка 135-138) отримав значущими складовими соціально-нормативне благополуччя (0,641), позитивні стосунки з іншими (0,543) тощо. Тож вважаємо, що визначення значно збагатилося б від використання категорії соціального благополуччя для означення суб'єктивного благополуччя молоді.

2. Дискусійним моментом вважаємо застосування дисертантом параметричних методів статистичної обробки даних (наприклад, параметричний

метод відмінностей для незалежних вибірок t-Ст'юдента (T-Test)), враховуючи здійснені результати перевірки на відповідність нормальному розподілу. Як зазначає сам дисертант на 88 сторінці роботи, «половина усього масиву релевантних психологічних показників виявилась розподіленою у відповідності з нормальним законом, а також великий маси вибіркової сукупності, робимо висновок про умовну «нормальність» даного вибіркового розподілу емпіричних даних.» За таких результатів перевірки розподілу на нормальність, варто було використати непараметричні методи знаходження відмінностей у розподілі оцінок, наприклад критерій χ^2 (хі-квадрат).

3. У дисертації зустрічаються граматичні огріхи. До прикладу, у анотації зустрічаються повтори «...своє майбутнє тощо, вирішення яких в таких умовах ускладнюються. В таких умовах актуальним та перспективним є розгляд феномену толерантності до невизначеності...». Таблиця 2.4. Ступінь вираженості показників толерантності до невизначеності випробуваних (у % від загальної кількості випробуваних) розірвана на дві сторінки (99 та 100), без належного оформлення продовження таблиці.

Володарська Наталія Дмитрівна – кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. В першому розділі дисертації бажано більш широко охарактеризувати визначеність/невизначеність такої сфери життя як «Охорона здоров'я» (за методикою Г. Павленко «Суб'єктивна оцінка визначеності сфер життя»...), оскільки це наразі актуально для молоді, як для чоловіків, так і для жінок, з певними вадами здоров'я в умовах мобілізації.

2. В представлених автором рекомендаціях щодо психологічної підтримки суб'єктивного благополуччя студентської молоді шляхом усвідомлення ресурсності толерантності до невизначеності бажано було б зробити акцент на необхідності спеціалізованої підготовки при застосуванні технологій когнітивно-поведінкової терапії, а також виокремити певні напрямки психологічної підтримки, враховуючі отримані дані за різними параметрами.

3. Вважаємо, що було б доцільно на початку роботи зробити перелік умовних скорочень основних понять (толерантність, інтолерантність до невизначеності, суб'єктивне благополуччя, психологічне благополуччя та ін.), представлених в роботі, що зробило б текст більш лаконічним, без зайвих повторів

Довгань Наталія Олександрівна – завідувач відділу психології політико-правових відносин Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, доктор психологічних наук надала позитивну оцінку без зауважень, висловила

побажання за результатами дослідження підготувати корекційно-розвивальну програму з підвищення усвідомлення та активізації ресурсності толерантності до невизначеності у підтриманні суб'єктивного благополуччя в умовах суспільної нестабільності з подальшим її впровадженням в практику психологічної роботи зі студентською молоддю.

Результати відкритого голосування членів ради про присудження **Коробці Іллі Миколайовичу** наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 – Психологія:

"За" – 5 членів ради,

"Проти" – немає

«Утримались» – немає

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 06 Інституту соціальної та політичної психології НАПН України присуджує **Коробці Іллі Миколайовичу** ступінь доктора філософії у галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 – Психологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Окрема думка членів разової ради відсутня

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 06 Інституту
соціальної та політичної
психології НАПН України
доктор психологічних наук

Наталія ДОВГАНЬ

Підпис голови разової спеціалізованої вченої ради Н.О. Довгань

ЗАСВІДЧУЮ

Заступник директора
з науково-методичної роботи

Світлана ЧУНІХІНА